

Täysistunto

Tiistai 7.12.2021 klo 14.00—20.56

13. Hallituksen esitys eduskunnalle veronilityslain 12 ja 12 f §:n, tuloverolain 124 ja 124 b §:n sekä verotusmenettelystä annetun lain 32 c §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 213/2021 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 31/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 31/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu, edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.55 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä on kaksi asiaa yhdessä laissa. Toinen koskee yhteisöveron jako-osuuksien muutoksia, joissa veroperustemuutoksista aiheutuvat muutokset yhteisöveron tuottoon esitetään kompensoitavaksi kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla. Tähän ei ollut kellään asiantuntijalla mitään erityistä sanottavaa, ja niinpä se oli helppo tässä tehdä.

Toinen on mielestäni erittäin tarpeellinen, hyvä, pieni mutta tärkeä ikään kuin kohtuullistamisasia liittyen osakesäästötiliin. Eli kun tästä lainsäädännöstä aikanaan eduskunta päätti, siihenhän tehtiin tämä rajoitus, että yhdellä henkilöllä ei voi olla kuin yksi osakesäästötili. Se tietenkin tehtiin siksi, että kukaan ei kiertäisi sitten tätä säädöstä niin, että perustaa useita, että hyödyntää ne kaikki, kun täällä on tietty katto, 50 000 euron talletusraja. No, kävi ilmi tuossa sitten, kun tilannetta seurattiin ensimmäisenä vuotena, että oli muutama ihminen, noin parisataa henkilöä, jotka olivat käytännössä tietämättä tai eivät sillä tavalla mitään pahaa tarkoittaen tulleet perustaneeksi useamman tilin, enemmän kuin sen yhden. Ja nimenomaisesti nämä tapaukset olivat sillä tavalla selviä, että niistä nähtiin, että kellään ei ollut huijaamistarkoitus näissä, koska muita tilejä tai toista tiliä ei käytetty, vain yksi tili oli aktiivinen. Mutta se laki oli siinä tilanteessa sellainen, että mikäli on useampi, niin automaattisesti siitä määrätään veronkorotusrangaistus tai tällainen seuraamus, sanktio, jolloin tilanne muuttui kohtuuttomaksi. Vain siitä, että olet epähuomiossa perustanut niin sanotusti liikaa tilejä, vaikka niitä et ole käyttänytkään, saattoi tulla semmoinen reilu 7 000 euron maksukuitti sitten, ja tämä ei tietenkään ole kohtuullista.

Verottaja kykeni näissä tapauksissa jo sitten toimimaan omalla tietyllä tulkinnallaan, ja näitä ei käsitykseni mukaan — olen siinä käsityksessä — sitten tullut maksettaviksi niissä tapauksissa, missä oli selvästi ilmeistä, että tässä ei ollut tarkoitus toimia väärin. Mutta nyt sitten tähän tehdään myös lakiin perustuva oikeutus ikään kuin pykälän muodossa Vero-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2021 vp

hallinnolle toimia sitten näin, että tällaisissa ei tarvitse maksuun panna tätä veronkorotusta, ja mielestäni tämä on hyvä.

Toteamme lopuksi, puhemies, että tässä nimenomaisessa lakiesityksessä on kyse vain tästä. Sen takia emme laveasti käsittele tässä sen enempää osakesäästötilien toimintaa tai [Puhemies koputtaa] niiden tilannetta nyt, [Puhemies: Kiitoksia!] vaan nimenomaan keskitymme tähän esitettyyn muutokseen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Essayah, olkaa hyvä.

19.58 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Edustaja Viitanen tässä edellä esitteli hyvin tämän valiokunnan mietinnön, ja tosiaankaan tähän toiseen asiaan, yhteisöveron jakosuukien muutokseen, ei kukaan asiantuntijoilla eikä valiokunnallakaan ollut sen kummempaa huomauttamista, ja se on varsin tekninen asia. Ja kyllä myös katsottiin laajasti, että tämä toinenkin esitys on erittäin hyvä, eli niille henkilöille, jotka ovat osakesäästötilejä vahingossa useampia avanneet ja joille sitten siitä tulisi erilaista veronkorotusrangaistusta, sen kohtuullistaminen. Eli on hyvä, että Verohallinnolla on harkintavaltaa tämän veronkorotuksen määräämisessä, ja myöskin, että veronkorotus voidaan jättää määräämättä tai sitä voidaan alentaa, mikäli nämä laissa säädetyt tapauskohtaiset olosuhteet antavat siihen aihetta. Eli myös kokoomus ja kristillisdemokraatit, jotka jättivät tähän kuitenkin vastalauseen, halusivat tämän kohdan lainsäädännössä sinällensä hyväksyä.

Se syy, miksi sitten olemme jättäneet tämän yhteisen vastalauseen, liittyy juuri tähän, mitä edustaja Viitanen tuossa sanoi, että nyt ei sitten laajemmalti tässä lainsäädännön muutoksessa lähdetty pohtimaan näitä osakesäästötilejä. Tämä on kuitenkin se hetki, jolloinka oppositiopuolueina haluaisimme muistuttaa siitä, miksi näitä osakesäästötilejä alun alkaen lähdettiin perustamaan, eli rohkaisemaan niin sanottuun kansankapitalismiin. Katson, että tämä on oikeastaan yhteydessä edelliseen asiaan, missä äsken keskustelimme verovälteystä, eli tämä on tietyllä tavalla myöskin yhteiskunnan kädenojennus siihen, että on mahdollista kotimaisesti hoitaa osakesijoittamista siten, että myöskin velvollisuudet tulevat siten yhteiskunnalle ennemmin tai myöhemmin hoidettua. Siinä mielessä sitten tosiaan tässä vastalauseessa on haluttu nostaa tämä kehittämistarve esille.

Nyt, arvoisa puhemies, esittelen nämä kokoomuksen ja kristillisdemokraattien yhteisen vastalauseen lausumaesitykset:

Eli ensinnäkin: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen, jolla osakesäästötiliin kohdistuva talletuskatto ja tilien lukumääräsääntely puretaan laista.”

Lausuma 2: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen, jolla osakesäästötilin kautta mahdollistetaan säästäminen myös muihin sijoitustuotteisiin, kuten rahasto-osuuksiin.”

Ja, arvoisa puhemies, lausumana 3: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen, jolla vastasyntyneiden osakesäästötili otetaan käyttöön kotimaisen omistamisen ohjelmassa esitetyllä tavalla.” Tästä jälkimmäisestä vielä huomautan, että hallituksellahan oli tällainen työryhmä pohtimassa kotimaisen omistamisen tilanteen parantamista, ja siinä yhteydessä entinen pääministeri Juha Sipilä, joka johti tuota työryhmää, esitti juurikin tämmöistä avausta eli sitä, että meillä vastasyntyneille tehtäisiin tällainen osakesäästötilitalletus. Muistelen, että 300 euroa oli tämä alkutalletus, mitä hän siinä esitti. Tämä kyllä kuulostaa varsin kannatettavalta ja hyvältä ajatukselta. On äärimmäisen tärkeää, että kun meillä valtio velkaantuu hurjaa vauhtia, meillä kansalaiset sitten pitävät

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2021 vp

huolta, että jotakin sinne sukanvarteen kertyy, ja sillä tavalla sitten varautuvat myöskin pajojen päivien varalle.

Arvoisa puhemies! Näitä varmaankin tässä salissa sitten kannatetaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Totean, että näillä lausumaehdotuksilla on sitten toisessa käsittelyssä varsinaista juridista merkitystä. — Edustaja Risikko.

20.02 **Paula Risikko kok:** Arvoisa puhemies! Me luulimme, että niitä nyt kannatetaan, ja jos näin on, niin kannatan näitä äskeisiä. Mutta te arvioitte sen siellä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia, edustaja Risikko. Siis nyt on ensimmäinen käsittely.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 213/2021 vp sisältyvien 1.-5. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.